

IKC DE SAFFIER
KERN KINDEROPVANG | OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS ZOETERMEER

Pestprotocol openbare basisschool De Saffier.

1 . Belang van het pestprotocol

De Rijksoverheid verplicht iedere school een pestprotocol te hebben. In het pestprotocol staat hoe de school pesten aanpakt en hoe de school pesten voorkomt. Het belang van een pestprotocol is dat het duidelijk wordt voor de verschillende partijen zoals: leerkrachten, kinderen, ouders en directeur. Scholen laten tevens zien dat zij pesten serieus nemen en dat pesten wordt aangepakt.

2 . Doel van het pestprotocol

Alle kinderen moeten zich veilig voelen binnen De Saffier. Door het pestprotocol in te zetten worden regels en afspraken zichtbaar en duidelijk. Leerkrachten kunnen leerlingen wijzen op het pestprotocol, maar leerlingen kunnen elkaar ook wijzen op het pestprotocol. Het pestprotocol is zichtbaar voor iedereen en blijft ten alle tijden centraal op De Saffier. Samen werken wij aan een optimaal klimaat, waarin kinderen zich veilig voelen en zich volledig kunnen ontwikkelen. Door gebruik te maken van het pestprotocol streven wij ernaar dat pesten zo min mogelijk voorkomt op De Saffier.

3. Definitie pesten en plagen

Pesten is een systematische, psychologische, fysieke of seksuele handeling van geweld door een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer medeleerlingen die niet in staat is om zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve gevolgen voor het slachtoffer.

Bij plagen is er sprake van incidenten. Eén persoon zegt iets en de ander zegt iets terug, meestal is het dan afgelopen. Vaak is het een kwestie van elkaar voor de gek houden. De machtsverhouding is gelijk. De plager en geplaagde hebben een bijna gelijkwaardige macht. Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is in staat zich te verweren.

4. Wat is het verschil tussen pesten en plagen?

Het verschil tussen pesten en plagen is dat bij pesten de macht tussen de verschillende partijen onverdeeld is. Bij plagen zijn alle partijen gelijkwaardig. Een plagerijtje komt af en toe eens voor en pesten is structureel en kan kinderen tot wanhoop brengen.

Pesten	Plagen
Met voorbedachte rade	Onschuldig
Ongelijke machtsverhouding	Gelijke machtsverhouding
Het slachtoffer wordt structureel gepest	Wisselende slachtoffers
Zware nadelige gevolgen	Weinig nadelige gevolgen
Groep tegen individu	Eén tegen één
Moeilijk herstel	Het incident is al snel vergeten

5. Verschillende rollen binnen pesten

Er zijn in totaal zes rollen te onderscheiden binnen pesten:

- Degene die pest
- Degene die aanmoedigt
- De meeloper
- De verdediger van het slachtoffer
- Het slachtoffer
- En de buitenstaander

Degene die pest of het initiatief nemende dader begint met pesten. Binnen het pesten zijn er kinderen die het gedrag aanmoedigen, zij pesten zelf niet, maar moedigen dit wel aan. Deze kinderen kunnen bijvoorbeeld gaan lachen of juichen. Binnen het pesten is er ook de rol van de meeloper. Deze kinderen ondersteunen de initiatiefnemer. Dan is er ook nog de rol van de verdediger van het slachtoffer. De verdediger probeert het leed van het slachtoffer te verlichten. Het slachtoffer is degene die gepest wordt en tot slot zijn er ook buitenstaanders; deze mensen houden zich afzijdig.

6. Mogelijke signalen van peestsituaties

- Het kind isoleert zichzelf van de omgeving
- Structureel uitschelden
- Structureel fysiekgedrag vertonen (schoppen, slaan, duwen)
- Structureel negatieve opmerkingen maken over het uiterlijk
- Een kind structureel de schuld geven
- Structureel briefjes doorgeven
- Structureel een kind beledigen

7. Preventief pestbeleid

De Saffier houdt zich bezig met een preventief pestbeleid. Elke groep heeft één keer in de week een les over sociale vaardigheden (SOVA). Gedurende deze les worden er verschillende aspecten in besproken. Er wordt gepraat over hoe we met elkaar omgaan en over normen en waarden.

In iedere klas komt de volgende zin te hangen " Pesten, wij doen er niet aan mee". Elke klas stelt aan het begin van het jaar samen groepsregels op. Deze regels hangen in de klas zodat iedereen deze regels kan zien. Leerlingen worden wanneer dit nodig is gewezen op de groepsregels, bijvoorbeeld wanneer leerlingen zich niet houden aan de groepsregels, in dit geval wijst de leerkracht het kind op de groepsregels.

Elke klas werkt daarnaast met de anti-pestmethode taakspel. Het doel van Taakspel is dat onrustig en storend gedrag afneemt. Hierdoor kunnen de leerlingen en de leerkracht efficiënter en taakgerichter werken en neemt het gewenste gedrag toe.

8. Hoe gaat de school om met plagen en pesten?

Plagen is onschuldig en hoort bij volwassen worden. Zowel het kind dat plaagt en het kind dat wordt geplaagd hebben een gelijkwaardige machtsverhouding. Een plagerijtje mag ook op zijn tijd plaatsvinden binnen De Saffier, wel moeten beide kinderen het plagerijtje leuk vinden. Op momenten wanneer dit niet het geval is, bijvoorbeeld wanneer de plager het plagerijtje leuk vindt maar de geplaagde dit plagerijtje niet kan waarderen, dan kan de leerkracht worden ingeschakeld. De leerkracht grijpt in wanneer zij/hij ziet dat het geplaagde kind het plagerijtje niet leuk vindt. De leerkracht praat met de betrokkenen. Beide kinderen moeten vertellen wat er is gebeurd. Dit moeten de kinderen zelf tegen elkaar vertellen. De leerkracht begeleidt dit proces. Soms lossen kinderen dit zelf op, d.m.v. sorry te zeggen. Soms kan de leerkracht er voor kiezen om degene die pest even apart te zetten zodat het kind kan nadenken. Ten alle tijden worden plaagmomenten uitgesproken. De leerkracht kan ook kiezen om plaagsituaties klassikaal te bespreken, plagen komt op deze manier onder de aandacht en kinderen worden bewust gemaakt. De leerkracht zal ook de leerlingen wijzen op de groepsregels.

Wanneer er sprake is van een pestsituatie wordt er eerst met de betrokkenen zelf gepraat. Beide kinderen vertellen wat er aan de hand is. Hierbij is de leerkracht aanwezig en begeleidt dit proces. Wanneer er sprake is van pesten, worden de ouders van de betrokkenen benaderd, ook de directeur van De Saffier wordt hiervan op de hoogte gesteld. De leerkracht zal eerst gaan praten met de ouders van de betrokkenen en afspraken worden gemaakt tussen beide kinderen en er worden afspraken gemaakt met ouders. De directeur wordt ingeschakeld nadat leerkrachten er niet uit komen met de ouders. De directeur zal in gesprek gaan met de ouders van de betrokkenen.

Het kan ook zijn dat kinderen die gepest worden niet naar de leerkracht toe durven te stappen. Bij vermoedens van pesten zal de leerkracht in gesprek gaan met de ouders van het kind en het kind zelf.

9. Wanneer de directeur inschakelen?

Leerkrachten kunnen de directeur inschakelen bij uitzonderlijke situaties. Wanneer er wordt gevochten, kan de leerkracht onmiddellijk de directeur inschakelen. Het kind zal dan naar de directeur worden gestuurd. Wanneer er fysiek pestgedrag ontstaat kan de leerkracht er ook voor kiezen om het kind naar de directeur te sturen.

10. Wanneer de ouders inschakelen?

Ouders worden altijd ingeschakeld bij pestsituaties.

11. Wat te doen als kinderen zich niet aan de groepsregels houden

Er zijn verschillende opeenvolgende stappen die genomen worden als kinderen zich niet houden aan de groepsregels.

- Stap 1
Er wordt gepraat met het kind, indien nodig kan er meteen een waarschuwing worden gegeven.
- Stap 2
Het kind krijgt eerst een waarschuwing en er wordt verwezen naar de groepsregels en naar het pestprotocol.
- Stap 3
De leerkracht heeft bij stap 2 een waarschuwing gegeven. Wanneer het kind niets doet met de waarschuwing die hij of zij heeft gekregen, dan volgt er een nieuwe maatregel. Het kind moet de groepsregels die in de klas hangen overschrijven. Deze regels hebben de leerlingen en hun leerkracht gezamenlijk opgesteld. Leerkrachten zullen ouders hiervan op de hoogte brengen.
- Stap 4
Wanneer het kind dit niet doet of wanneer het kind toch verder gaat met het ongewenste gedrag, dan worden de ouders ingeschakeld en tevens de directeur.

12. Wanneer kunnen ouders de school inschakelen?

Voor ouders is De Saffier altijd bereikbaar. Ouders kunnen altijd contact opnemen met de leerkracht van hun kind, met de directeur of de vertrouwenspersoon van de school (zie punt 14).

13. Uitleg vijfsporenaanpak

13.1 Vijfsporenaanpak

De vijfsporenaanpak is een aanpak die aan verschillende groepen hulp en begeleiding bieden. Vijf groepen hebben te maken met pesten. De vijf groepen zijn:

1. Het gepeste kind
2. De pester(s)
3. De zwijgende middengroep
4. Ouders
5. Leerkrachten

Deze aanpak richt zich op de volgende aspecten: hulp en begeleiding bieden aan het gepeste kind, mobiliseren van de zwijgende middengroep, hulp geven aan de pester, professionalisering van leerkrachten en professionalisering van ouders.

Het doel van het vijfsporenaanpak is dat de verschillende groepen hulp en begeleiding krijgen. In de paragrafen 13.2 t/m 13.7 kunt u gaan lezen welke begeleiding goed aansluit bij de verschillende groepen.

13.2 Begeleiding aan het gepeste kind

De leerkracht let op de onderstaande punten wanneer hij of zij het kind begeleidt.

- Luisteren
- Medeleven tonen
- Het kind serieus nemen
- Vragen door wie er wordt gepest
- Praten met de ouders van het gepeste kind
- Laten inzien dat het kind zich niet moet afzonderen
- Uitleggen waarom een kind kan pesten
- Sterke kanten van de leerling benadrukken

13.3 Begeleiding aan de pester

De leerkracht let op de onderstaande punten wanneer hij of zij het kind begeleidt.

- Praat met degene die pest
- Zoek naar de reden
- Laat zien wat het effect is van zijn/haar gedrag
- Uitleggen welke leuke kanten het slachtoffer heeft
- Degene die pest moet excuses aanbieden
- Degene die pest wijzen op het pestprotocol
- Goed contact tussen ouders en school

13.4 Begeleiding aan de zwijgende middengroep

De leerkracht zorgt ervoor dat hij of zij aandacht besteedt aan de onderstaande punten.

- Klassikale interventies
- Rollenspellen spelen zodat leerlingen zich in kunnen leven in de verschillende rollen
- Praten over pesten

13.5 Ouders van het gepeste kind

- Blijf in gesprek gaan met uw kind
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken
- Neem contact op met de leerkracht
- Vergroot het zelfvertrouwen van uw kind

13.6 Ouders van pesters

- Neem het probleem serieus
- Probeer te vinden naar de mogelijke oorzaak.
- Laat zien wat zijn/of haar gedrag kan doen met andere kinderen.
- Maak het kind duidelijk dat u achter de beslissing staat van de school

13.7 Professionalisering van leerkrachten

- Trainingen volgen
- Ouders en directeur direct op de hoogte brengen van pestincidenten

14. Vertrouwenspersoon

De Saffier heeft een vertrouwenspersoon. Jolanda Pelle is de vertrouwenspersoon voor de gehele school. Het kan zo zijn dat een kind iets wil vertellen in vertrouwen. In deze situaties kan het kind contact opnemen met de vertrouwenspersoon.

Jolanda is aanwezig op ma, wo, do en vr. Ouders kunnen ook contact opnemen met Jolanda. Dit kan telefonisch, maar u kunt haar ook bereiken per e-mail. Haar e-mailadres is: j.pelle@opoz.nl. Het telefoonnummer waarop u haar kunt bereiken is het algemene nummer van De Saffier: 079-3610311

15. Regels die gelden voor alle groepen

- Benader de ander zoals je zelf benadert wil worden.
- Vertel aan de juf of meester als je iets niet fijn vindt.
- Wij gebruiken nette woorden.
- Ben je boos, geef het aan bij de leerkracht, zodat je samen kan zoeken naar een oplossing.
- Spullen van een ander kind behandel je met respect.
- Word je gepest of heb je ruzie, praat er over met je leerkrachten en ouders.
- We luisteren naar elkaar en nemen de ander serieus.
- Behandel elkaar gelijk, want iedereen is gelijk.
- Alles wat opgelost is, is opgelost.